

TIETOJA
V. I. LENININ
ELÄMÄSTÄ JA TOIMINNASTA
(*Joulukuu 1915 — heinäkuu 1916*)

1915

- Joulukuu — tammikuun loppu 1916.* Lenin asuu Bernissä (Sveitsi).
- Joulukuun puoliväli.* Lenin pitää internationalistisocialidemokraattien neuvottelukokouksen toisen Kansainvälisen sosialistikonferenssin valmistelua koskevasta kysymyksestä.
- Joulukuu, 29 (11. tammikuuta 1916).* Lenin lähettää teoksensa „Uusia tietoja kapitalismin kehitysieistä maanviljelyksessä” käsikirjoituksen A. M. Gorkille Pietarissa julkaistavaksi.
- Joulukuu, 29 — kesäkuu, 19 1916 (tammikuu, 11 — heinäkuu, 2).* Lenin valmistelee kirjaansa „Imperialismi kapitalismin korkeimpana vaiheena” ensin Bernin ja sittemmin Zürichin kirjastossa.
- Joulukuu.* Lenin kirjoittaa alkulauseen N. Buharinin kirjaseen „Maailmantalous ja imperialismi”. Kirjeessään bolshevikkien Geneven-jaostolle Lenin osoittaa, että on tuomittava välttämättömästi erikoisessa päätöslauselmassa menshevikkien suorittamat Pietarin sotateollisuuskomiteoiden „työläisryhmien” vaalien väärennykset.
- Joulukuu, 1915 — tammikuu, 1917.* Lenin toimittaa VSDTP:n Pää-äänenkannattajaa „Sotsial-Demokrat” lehteä.

1916

- Tammikuu, 2 (15).* Lenin johtaa Zimmerwaldin vasemmiston byroon istuntoa, jossa käsitellään Hollannin vasemmistosocialidemokraattien edustusta byroossa ja

- Zimmerwaldin vasemmistoryhmän äänenkannattajan, „Vorbote” („Edelläkävijä”) aikakauslehden julkaisemista.
- Tammikuu, 12 (25).* Lenin johtaa Zimmerwaldin vasemmiston byroon istuntoa, jossa käsitellään „Vorbote” aikakauslehden ensimmäisen numeron julkaisemiseen liittyviä toimenpiteitä.
- Tammikuu, 12 (25) pn jälkeen.* Leninin artikkeli „Opportunismi ja II Internationalen vararikko” julkaistaan „Vorboten” ensimmäisessä numerossa.
- Tammikuu, 17 (30).* Lenin kirjoittaa bolshevikkien Zürichin-jaostolle ohjekirjelmän nuorisotyöstä nuorisojärjestöjen Kansainvälisen sosialistisen toimiston koollekutsumishankkeen yhteydessä.
- Tammikuu, 23—26 (helmikuu, 5—8).* Lenin osallistuu Bernissä pidettyyn Kansainvälisen sosialistisen toimikunnan laajennettuun neuvottelukokoukseen, kirjoittaa päätöslauselmaluonnoksen toisen Kansainvälisen sosialistikonferenssin koollekutsumisesta ja ehdoista, joilla voidaan olla edustettuna mainitussa konferenssissa.
- Tammikuu, 26 (helmikuu, 8).* Lenin esiintyy internationalistien joukkokokouksessa Bernissä puhuen imperialistisesta sodasta ja proletariaatin tehtävistä.
- Tammikuu, 28 (helmikuu, 10).* Lenin kirjoittaa kirjeen „Opposition tehtävistä Ranskassa”.
- Tammikuu, 28 tai 29 (helmikuu, 10 tai 11).* Lenin muuttaa Bernistä Zürichiin.
- Tammii — helmikuu.* Lenin kirjoittaa teesit aiheesta „Sosialistinen valtakumous ja kansakuntien itsemääräämisoikeus”. Tesiset julkaistiin huhtikuussa 1916 aikakauslehti „Vorboten” 2. n:ossa.
- Helmikuu, 3 (16).* Lenin lähettää bolshevikkien ulkomaisille jaostoille informaatiotiedon tammikuun 23—26 pnä (helmikuun 5—8 pnä) pidetystä Kansainvälisen sosialistisen toimikunnan laajennetusta neuvottelukokouksesta sekä antaa ohjeet ryhtyä viipymättä kokoamaan vasemmistolaisen zimmerwaldilaisten voimia ja valitsemaan edustajia huhtikuussa pidettävään toiseen Kansainväliseen sosialistikonferenssiin.

- Helmikuu,*
4 (17). Lenin pitää Zürichissä esitelmän aiheesta „Kaksi Internationalea”.
- Helmikuu,*
5 (18). Leninin artikkeli „Onko Organisaatiokomitealla ja Tshheidzen ryhmällä omaa linjaa?” julkaistaan „Sotsial-Demokrat” lehden 50. n:ossa.
- Helmikuu,*
13 (26). Lenin pitää Zürichissä esitelmän aiheesta „Rauhan ehdot” kansallisuuskysymykseen sidottuina”.
- Helmikuu,*
16 (29). Leninin artikkelit „Rauha ilman aluevaltauksia ja Puolan riippumattomuus päivän tunnuksina Venäjällä” ja „Wilhelm Kolb ja Georgi Plehanov” julkaistaan „Sotsial-Demokrat” lehden 51. n:ossa.
- Helmikuu, 17*
(maaliskuu, 1). Lenin pitää Genevessä esitelmän aiheesta „Rauhan ehdot” kansallisuuskysymykseen sidottuina”.
- Helmikuu, 27*
(maaliskuu, 11). Lenin antaa ohjeen aikakauslehti „Kommunistin” julkaisemisen lopettamisesta, koska puoluevastaisen kannan ottanut Buharinin—Pjatakovin ryhmä on yrittänyt käyttää aikakauslehteä ryhmäkuntansa tarkoituksiin, ja suunnittelee VSDTP:n Pää-äänenkannattajan „Sotsial-Demokrat” lehden toimittaman „Sbornik Sotsial-Demokrata”-nimisen kokoelman julkaisemista.
- Helmi—*
maaliskuu. Lenin kirjoittaa kirjeen „Ulkomaisten järjestöjen komitean kirje VSDTP:n jaostoille”.
- Helmikuun*
loppu—
maaliskuu. Lenin kirjoittaa „VSDTP:n Keskuskomitean ehdotuksen toiselle „socialistikonferenssille” (teesit), järjestää teesien kääntämisen saksan ja ranskan kielelle ja lähettää käännökset bolshevikkien ulkomaisille jaostoille ja eri maiden vasemmistointernationalisteille. Teesit julkaistaan huhtikuun 9 (22) p:nä Bernin Kansainvälisen sosialistisen toimikunnan bullettiin 4. n:ossa.
- Helmikuun*
loppu—
huhtikuu. Lenin kirjoittaa artikkelin „Kahtiajakautuminen vaiko mätäneminen?”.
- Maaliskuu,*
6 (19). Lenin kirjoittaa kirjeen A. M. Kollontaille Norjaan antaen hänen tehtäväkseen kääntää englannin kielelle ja julkaista Norjassa „Kansainvälisen Lento-lehtisen” 1. n:on, jossa oli Zimmerwaldin vasemmiston päätöslauselma- ja manifestiluonnos, ja ryhtyä toimenpiteisiin sen levittämiseksi Amerikassa, Englannissa, Ruotsissa, Norjassa y.m. maissa.

- Lenin lähettää Norjaan teesit „Sosialistinen vallankumous ja kansojen itsemääräämisoikeus”, jotta Ruotsin ja Norjan vasemmistososialistit voisivat tutustua niihin.
- Maaliskuu, 12 (25).* Leninin artikkeli „Rauhanohjelmasta” julkaistaan „Sotsial-Demokratin” 52. n:ossa.
- Maalis- — kesäkuu.* Kirjoituksissaan ja ulkomailla asuville bolshevikeille lähettämässään kirjeissä Lenin paljastaa Buharinin—Pjatakovin ryhmän puoluevastaiset mielipiteet marxilaisuuden teorian ja taktiikan peruskysymyksissä, tuomitsee tuon ryhmän kaksinaamaisen suhtautumisen puolueen keskusteluihin. Lenin paljastaa samoin Zinovjevin kaksinaamaisuuden, koska tämä itse asiassa tuki Buharinin—Pjatakovin ryhmää.
- Huhtikuu, 5 (18).* Lenin pitää bolshevikkien Zürichin-jaoston sekä puolalaisten ja latvialaisten internationalistisocialidemokraattien yhteisessä kokouksessa selostuksen „Socialidemokraattien lähimmät tehtävät Venäjällä”.
- Huhtikuu, 11—17 (24—30).* Lenin osallistuu toisen Kansainvälisen sosialistikonferenssin työhön Kienthalissa, järjestää ja tiivistää sen vasemmistosiipeä, johtaa työtä päätöslauselmavaliokunnassa, jossa laaditaan pasifismia ja Kansainvälisen sosialistisen toimikunnan toimintaa arvostelevat päätöslauselmaehdotukset, ja ajaa ne läpi.
- Huhtikuu, ei ennen 16 (29).* Lenin laatii jäsenyyksen toisen Kansainvälisen sosialistikonferenssin yhteenvetoja käsittelevää artikkelia eli selostusta varten.
- Toukokuu, 20 (kesäkuu, 2).* Lenin pitää Genevessä esitelmän aiheesta „Kaksi virtausta kansainvälisessä työväenliikkeessä”.
- Toukokuu, 31 (kesäkuu, 13).* Leninin artikkeli „Saksalaisesta ja ei-saksalaisesta shovinismista” julkaistaan „Voprosy Strahovanija” aikakauslehden 5. (54.) n:ossa.
- Touko- — heinäkuu.* Internationalistisella kannalla oleville Skandinavian maiden vasemmistosocialidemokraateille lähettämässään kirjeissä Lenin antaa ohjeita puolueettomien maiden sosialistien konferenssin valmistelemisestä ja määrittelee taktiikan, jota vasemmistolaisten tulisi noudattaa mainitussa konferenssissa.
- Kesäkuu, 19 (heinäkuu, 2).* Lenin lopettaa kirjansa „Imperialismi kapitalismin korkeimpana vaiheena” kirjoittamisen ja lähettää käsikirjoituksen „Parus”-nimiselle kustannusliikkeelle.

*Heinäkuun 4
ja 7 (17 ja
20) pn välillä.*

Lenin muuttaa Flümsin vuoristokylään (Zürichin lähistöllä).

*Heinäkuu,
12 (25).*

Leninin äiti M. A. Uljanova kuoli Pietarissa.

*Heinäkuun
alkupuolisko.*

Lenin kirjoittaa artikkelit „Juniuksen kirjasen johdosta” ja „Itsemääräämisestä käydyn väittelyn yhteenvetoja”; artikkelit julkaistiin „Sbornik Sotsial-Demokrata” kokoelman 1. n:ossa lokakuussa 1916.

SISÄLTÖ

Esipuhe	IX
---------------	----

1914—1915

UUSIA TIETOJA KAPITALISMIN KEHITYSLAEISTA MAANVILJELYK- SESSÄ. <i>1 viikko. Kapitalismi ja maanviljelys Amerikan</i> <i>Yhdysvalloissa</i>	1—92
1. Kolmen tärkeimmän alueen luonteenomaiset piir- teet. Siirtoasutettava länsi ja homesteadit	7
2. Pohjoinen teollisuusalue	11
3. Entinen orjanomistuksellinen etelä	12
4. Farmien keskikoko. „Kapitalismin rappeutuminen” etelässä	16
5. Maanviljelyksen kapitalistinen luonne	20
6. Voimaperäisimmän maanviljelyksen alueet	25
7. Koneet ja palkkatyö maanviljelyksessä	32
8. Suurtaloudet syrjäyttävät pientalouksia. Viljellyn maan määrä	37
9. Jatkoa. Numerotietoja farmien arvosta	43
10. Tavallisten taloustutkimusmenetelmien puutteelli- suudet. Marx maanviljelyksen erikoisuuksista	47
11. Pien- ja suurtalouksien tarkempaa vertailua	54
12. Erilaiset taloustyypit maanviljelyksessä	61
13. Miten pientuotannon joutumista suurtuotannon syr- jäyttämäksi maanviljelyksessä peitellään	67
14. Pienviljelijäin pakkoluovutus	74
15. Vertailukuva teollisuuden ja maanviljelyksen kehi- tyksestä	82
16. Yhteenvedot ja johtopäätökset	90

ESIPUHE N. BUHARININ KIRJASEEN „MAAILMANTALOUS JA IMPERIALISMI”	93—98
OPPORTUNISMI JA II INTERNATIONALEN VARARIKKO	99—111
I	99
II	103
III	105

1916

TOISEN SOSIALISTIKONFERENSSIN KOOLLEKUTSUMISTA KOSKEVAN PÄÄTÖSLAUSELMAN LUONNOS	112
VUODEN 1916 HUHTIKUUN 24 pn KONFERENSSISTA. <i>Edustajiston ehdotus</i>	113
PUHE KANSAINVÄLISESSÄ JOUKKOKOKOUKSESSA BERNISSÄ HELMIKUUN 8 pnä 1916	114—117
OPPOSITION TEHTÄVISTÄ RANSKASSA (<i>Kirje toveri Safaroville</i>)	118—122
ONKO ORGANISAATIOKOMITEALLA JA TSHHEIDZEN RYHMÄLLÄ OMAA LINJAA?	123—128
RAUHA ILMAN ALUEVALTAUKSIA JA PUOLAN RIIPPUMATTOMUUS PÄIVÄN TUNNUKSINA VENÄJÄLLÄ	129—132
WILHELM KOLB JA GEORGI PLEHANOV	133—134
SOSIALISTINEN VALLANKUMOUS JA KANSAKUNTIEN ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUS (<i>Teesit</i>)	135—149
1. Imperialismi, sosialismi ja sorrettujen kansakuntien vapauttaminen	135
2. Sosialistinen vallankumous ja taistelu demokratian puolesta	136
3. Itsemääräämisoikeuden merkitys ja suhde federaatioon	138
4. Kansakuntien itsemääräämistä koskeva kysymys vallankumouksellisen proletariaatin kannalta asetettuna	139
5. Marxilaisuus ja proudhonilaisuus kansallisuuskysymyksessä	141
6. Kolme valtiotyyppiä kansakuntien itsemääräämisen kannalta	142
7. Sosialishovinismi ja kansakuntien itsemäärääminen	144
8. Proletariaatin konkreettiset tehtävät lähitulevaisuudessa	145
9. Venäjän ja Puolan sosialidemokraattien ja II Internationalen suhtautuminen itsemääräämiseen	146

ULKOMAISTEN JÄRJESTÖJEN KOMITEAN KIRJE VSDTP:n JAOSTOILLE	150—153
„RAUHANOHJELMASTA”	154—161
VSDTP:n KESKUSKOMITEAN EHDOTUS TOISELLE SOSIALISTIKONFERENSSILLE	162—172
KAHTIAJAKAUTUMINEN VAIKO MÄTÄNEMINEN?	173—174
SAKSALAISESTA JA EI-SAKSALAISESTA SHOVINISMISTA	175—177
IMPERIALISMI KAPITALISMIN KORKEIMPANA VAIHEENA.	
<i>Yleistajuinen esitys</i>	179—294
<i>Alkulause</i>	181
<i>Alkulause ranskalaiseen ja saksalaiseen painokseen</i>	183
I	183
II	183
III	185
IV	186
V	187
I. Tuotannon keskittyminen ja monopolit	190
II. Pankit ja niiden uusi osuus	203
III. Finanssipääoma ja finanssioligarkia	218
IV. Pääoman maastavienti	232
V. Maailmanjako kapitalistiliittojen kesken	237
VI. Maailmanjako suurvaltain kesken	245
VII. Imperialismi kapitalismin erikoisena vaiheena	256
VIII. Kapitalismin loismaisuus ja mätäneminen	266
IX. Imperialismin kritiikkiä	275
X. Imperialismin paikka historiassa	288
JUNIUKSEN KIRJASEN JOHDOSTA	295—310
ITSEMAARAAMISESTA KÄYDYN VAIITTELYN YHTEENVETOJA	311—352
1. Sosialismi ja kansakuntien itsemäärääminen	312
2. Onko demokratia „mahdollista” imperialismin valitessa?	316
3. Mikä on aluevaltausta?	319
4. Aluevaltausten puolesta vaiako aluevaltauksia vastaan?	322
5. Miksi sosialidemokratia vastustaa aluevaltauksia?	326

6. Voidaanko tässä kysymyksessä asettaa siirtomaat „Euroopan” vastakohtaksi?	328
7. Marxilaisuus vaiko proudhonilaisuus?	331
8. Hollannin ja Puolan internationalistisocialidemokraattien asenteen erilaisuudet ja yhtäläisyydet.....	339
9. Engelsin kirje Kautskylle	343
10. Irlannin kapina vuonna 1916	345
11. Loppusanat	350
<i>Huomautuksia</i>	353—370
<i>Tietoja V. I. Leninin elämästä ja toiminnasta</i>	371—377

KUVAT

Kansilehti V. I. Leninin kirjasta „Uusia tietoja kapitalismin kehityslaeista maanviljelyksessä. I vihko. Kapitalismi ja maanviljelys Amerikan Yhdysvalloissa”.— 1917	3
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „VSDTP:n Keskuskomitean ehdotus toiselle sosialistikonferenssille”.— Helmi- — maaliskuu 1916	163
V. I. Leninin kirjan „Imperialismi kapitalismin korkeimpana vaiheena” kansi.— 1917	180—181
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „Imperialismi kapitalismin korkeimpana vaiheena”.— Tammi- — kesäkuu 1916	188—189

Karjalan ASNT
Kulttuuriasiajn ministeriön
Poligrafizdatin
Sortavalan kirjapaino

Sortavala, Karjalankatu, 32
